

Branko Novak,
Podlimbarskega pot 1
1241 Kamnik
(tel. 83 11 964)

Kamnik, 29. avgust 2006

Agencija RS za okolje
Vojkova 16
1000 Ljubljana

Zadeva: Nizkofrekvenčni hrup in vibracije iz Livarne PS Cimos Titan Kamnik

Spoštovani!

Problem, o katerem pišem tudi v imenu ostalih prizadetih krajanov, vam je iz predhodnih sporočil že poznan. Poznan je tudi Inšpektoratu za okolje MOP (ki ne ukrepa, češ da ni predpisov). Ker se stanje ne izboljšuje, celo še slabša se, vas o problematiki ponovno obveščam(o) in prosim(o) za vaše urgentne ukrepe za konkretno sanacijo nevarnega valovanja.

(1) Del proizvodnih naprav Livarne PS Cimos Titan Kamnik v okolje seva močne človeku nevarne nizkofrekvenčne valove (infrazvok), ki jih stanovalci v soseščini na različne načine moteče pa tudi boleče občutimo, predvsem pa dolgoročno uničujejo naše zdravje. Prebivalci v hišah ob sosednji Podlimbarskega poti se najbolj pritožujemo nad pogostim glasnim vibriranjem oken in vrat, tudi v notranjosti stavb. Ne manjka pa tudi vedno pogostejših bolj zahrbtnih a nevarnejših močnejših občutkov neugodja, vrtoglavic, simptomov navzee, nervoze, bolečin v ušesih in glavobolov, nespečnosti ...

Nizkofrekvenčno valovanje je med meritvami hrupa 15. in 16. decembra 2005 potrdil tudi Zavod za zdravstveno varstvo Maribor: izven akreditiranega obsega meritev je ugotovil valovanje s frekvenco 16 Hz. Že v začetku leta 2005 so v Livarni tako valovanje ugotovili in izmerili z drugimi, za infrazvok še bolj natančnimi meritvami.

Njihove obljube, omenjajo tudi nekakšne tehnološke spremembe, niso dale nikakršnih pozitivnih rezultatov. Nasprotno - stanje se je v avgustu 2006 še poslabšalo.

Z vsakodnevnim merjenjem imitiranega infrazvočnega valovanja zdaj sosedje ugotavljamo, da je obremenitev izredno močna in po dBc skali dosega tudi 86, izjemoma celo preko 90 dBc (kar ustreza mehanični moči več kot 100 dB). Zdaj tudi razumemo, zakaj pogosto vidno plapolajo okenska stekla in zakaj prihaja do slišnih vibracij stavbnega pohištva.

Nekaj zadnjih konkretnih podatkov meritev na Podlimbarskega poti:

sobota, 26.08. 2006 ob 8.30 (običajne močnejše obremenitve, več kot eno uro):

- pred hišo na Podlimbarskega poti 3a: 44 dBa in 83-84 dBc,
- pri novi hiši Kočar, 1 meter severno od zidu: 48 dBa in 86 dBc
- pri Završnik, hiša št. 4, en meter južno od zidu, vzhodni vogal hiše: 44 dBa in 82-84 dBc
- v dnevni sobi Novak, Podlimbarskega pot 1, ob vratih prizidka: 42 dBa in 82 dBc

Najmočnejše izmerjeno valovanje je bilo v četrtek, 10.08.2006 ob 17.50, in sicer v pritličju hiše Podlimbarskega pot 1, pri normalno odprtih oknih:

- v dnevni sobi ob vhodnih vratih prizidka 42 dBa in 86 dBc in v kuhinji 42 dBa in 91 dBc.

28. avgusta 2006 so bile v hiši Podlimbarskega pot 1 izmerjene vrednosti 90 dBc.

(Hrupa 90 dB ne proizvajata niti najbolj hrupna bencinska kosilnica, merjeno na oddaljenosti enega metra!)

Livarnino emitiranje nizkofrekvenčnega hrupa ni neprekinjeno. Izkustveno ga ocenjujemo na vsaj 15 ur dnevno, obvezno vseh 7 dni na teden. Le med letnim dopustom delavcev livarne v drugi polovici julija 2006 tega valovanja nismo ne zaznali ne izmerili, takratni rezultati meritev so bili med 40 in 45 dBa in 55 do 60 dBc.

(2) Slovenija ima zelo dober zakon o varstvu okolja, s katerim državljanom načelno zagotavlja ustavne pravice do zdravega delovnega in bivalnega okolja. Žal pa nima mnogih podzakonskih aktov, ki bi te ustavne pravice tudi udejanili.

Po svetu se mnogi znanstveniki ukvarjajo z obremenjevanjem okolja z infrazvočnimi valovanji in s škodljivimi posledicami tega valovanja za človekovo zdravje. Letos septembra bo že 12. mednarodni simpozij Low Frequency Noise and Vibration, tokrat v Bristolu v Angliji. Sodelujejo znanstveniki od Avstralije in Japonske pa do zelo odmevnih Poljakov. Za slovensko udeležbo in dejavnost ni podatkov

Vlade velike večine držav v EU so že uveljavile različne ukrepe za zmanjševanje nizkofrekvenčnega hrupa, nekateri so nam poznani, ker so dostopni tudi na internetu. Problema nizkofrekvenčnega hrupa ne zajema noben slovenski okoljevarstveni predpis. Slovenija je tako ena redkih (morda celo edina) v EU, ki za zdaj to nevarno valovanje enostavno prezre.

(3) Prosimo, da nujno ukrepate za odpravo zgoraj navedenih nevarnosti za zdravje in počutje ogroženih prebivalcev Slovenije .

Lep pozdrav!

Branko Novak
(bnovak@email.si)